

ROZHOVOR

Právník: Lichtenštejnů nebyli ani Němci a ani občané ČSR. Neměl jim být konfiskován majetek

Zdroj: forum24.cz

Datum: 8. 9. 2019

Autor: Pavel Šafr

Vídeňský právník Maximilian Schaffgotsch je potomkem starobylé česko-slezské šlechtické rodiny. Stojí v čele týmu expertů, kteří brání práva rodiny Lichtenštejnů ve sporech s českým státem.

Podle našich informací jde v česko-lichtenštejnském sporu o konfiskáty osmi členů rodiny a dalších třiceti lichtenštejnských občanů. Znamená to, že vedete spory jménem 38 osob s lichtenštejnským občanstvím?

Zastupuji pouze rodinu knížete, která byla k tomuto sporu přinucena. Nevede jej ale jen sama za sebe, nýbrž také jako prejudici za všechny ostatní občany. Je třeba se dobrat řešení pro obě strany.

Kolik je to soudních sporů?

Nemělo by to znít tak divoce. Jde o tři řízení před Ústavním soudem, přesněji o dva a během několika týdnů půjde o tři. Plus o dalších 22 řízení před ostatními soudy.

Už jsou některé spory ukončeny?

Ani jeden.

Jak dlouho se vedou?

Všechno začalo, když český stát zažaloval nadaci knížete z Lichtenštejna, a tedy i knížete samotného. To se stalo v roce 2014.

Znamená to, že první krok udělala česká strana?

Ano. Český stát zažaloval knížete v roce 2014. Šlo o zápis do katastru nemovitostí, jednalo se o zápis malého majetku. Odpovídající úřady to provedly, ale český stát vlastnictví knížete k tomuto majetku zpochybnil podáním žaloby proti knížecí nadaci, protože kníže prý nemůže být z historických důvodů vlastníkem majetku v České republice. Jednalo se o výsledek dědického řízení před českými soudy, kde se prokázalo, že lichtenštejnská nadace je dědicem Františka Josefa.

Jestli se náš stát hlásí ke kontinuitě s poválečným Československým, tak lze s trochou nadsázky říci, že tu pachatel žaluje u soudu svoji oběť. Vidíte to tak?

Jsem v tomto případě vždy velice opatrný a rozlišuji mezi českým státem a českou administrativou. Nepovažoval bych český stát za pachatele. Ovšem co se týče knížecího rodu, došlo tu k popření práva. Některé československé úřady porušily zákon již v roce 1945 a v roce 2014 jeden úřad české státní správy podal tuto žalobu. Musím také zdůraznit, že k nejhoršímu zneužití práva došlo v roce 1951, kdy právo porušili čeští komunisté ze stalinské éry.

Co je právnicky vzato jádrem sporu?

Jádrem sporu je, že v roce 1945 část české správy, komunističtí členové vlády především na ministerstvu zemědělství spatřili šanci připravit knížete Lichtenštejna o jeho majetek. Nekomunističtí členové vlády a také klíčový ústavní právník František Weyr se tehdy vyjádřili, že to jasně porušuje mezinárodní právo. Čeští komunisté pak získali přes regionální podúrovně kontrolu nad lichtenštejnským majetkem, což znamenalo porušení nejen mezinárodního, ale i českého práva. Bylo to porušení Benešových dekretů, protože tento případ pod ně absolutně nespadá. Soudy to také uznali a komunisté zjistili, že pravděpodobně prohrají. A tak vytvářeli tlak na soudy a v roce 1951, tedy už v době komunistické diktatury, padlo toto stalinské pseudorozhodnutí. A aby měli i pseudoodůvodnění, prohlásili, že kníže František Josef se v roce 1930 přihlásil k německé národnosti. To prostě není pravda. Věděli to dokonce i komunisté, a proto se zdráhali původní dokumenty z ministerstva vnitra při procesu předložit. Místo toho předložili potvrzení o údajném obsahu tohoto dokumentu. V tom potvrzení je napsáno, a tolik jsem se naučil česky, abych tomu také já sám rozuměl, že kníže lichtenštejnský byl registrován. Není tam uvedeno, že se registroval on nebo za něj někdo z rodiny. Registroval jej lesník. Což ovšem činilo registraci zcela neplatnou. A dnes, v tom soudním řízení, které začalo v roce 2014, je znovu v žalobě českého státu uvedeno, že kníže lichtenštejnský se přihlásil k německé národnosti, takže spadá pod Benešovy dekrety. Jedná se tedy o opakování tohoto údajného důkazu ze stalinské doby.

Kníže se tedy k německé národnosti nepřihlásil sám, nýbrž k ní byl přihlášen?

To je velice důležitý bod. Ke své národnosti se každý musel přihlásit sám. Když to někdo udělal za něj, je registrace zcela neplatná, protože důležité osobní rozhodnutí o národnosti nemůže být učiněno někým jiným. Dalším důležitým bodem je, že kníže, tedy hlava státu, se nebude přihlašovat k národnosti v jiných státech. Stejně by se třeba doktor Beneš nemohl přihlásit v Itálii k jakékoli národnosti.

Tento argument naše soudy neberou vážně?

Jsme u Ústavního soudu a já vycházím z toho, že Ústavní soud bude dodržovat platné mezinárodní právo. Občanské soudy, které už rozhodovaly, si situaci velice zjednodušovaly a dopustily se několika chyb. Nejprve řekly, že nemohou dokumenty z doby před rokem 1948 přezkoumat. Ale pak tedy neměly akceptovat vyvlastňovací dokumenty z roku 1945.

<https://www.forum24.cz/pravnik-lichtenstejni-nebyli-ani-nemci-a-ani-obcane-csr-nemel-jim-byt-konfiskovan-majetek/>